

Constructeur van het Jaar (1)

In juni, tijdens de Dag van de Constructeur, werden Diederik Veenendaal en Lonneke van Haalen verkozen tot Constructeur en Talent van het Jaar. In aanloop naar een artikelenserie van hun hand, ging de redactie van *Cement*, samen met Bob Gieskens van VNconstructeurs, met hen in gesprek over trends en uitdagingen in de sector.

Meer aandacht voor diversiteit

Ieder jaar organiseert VNconstructeurs, de branchevereniging van constructeurs in Nederland, de verkiezing van Constructeur van het Jaar. Met deze prijs wordt de aantrekkelijkheid van het constructeursvak gevierd en de zichtbaarheid vergroot. Het rijtje prijswinnaars sinds 2012, nu aangevuld met Veenendaal en Van Haalen, is indrukwekkend (zie kader 'Eerdere prijswinnaars').

Positieve aandacht

Veenendaal en Van Haalen zijn bijzonder verheugd met hun verkiezing. De aandacht die het genereerde heeft ze verrast. Kort na de bekendmaking stroomden de felicitaties en leuke reacties binnen, via WhatsApp, mail, social media of telefoon. Veenendaal heeft naar aanleiding van de verkiezing al een paar aanvragen om lezingen te geven. Het zou mooi zijn als ze die positieve aandacht vast weten te houden, benadrukt Bob Gieskens. De vraag is evenwel hoe. Ze kunnen daar nu nog niet heel concreet over zijn – het gesprek vindt kort na de Dag van De Constructeur plaats. Wel realiseren ze zich dat het een ideale kans biedt om belangrijke thema's voor het voetlicht te brengen. Die zijn behoorlijk divers, zo blijkt uit het gesprek. Toch zijn er ook verrassend veel overeenkomsten.

Maatschappelijke thema's

Veenendaal heeft er zin in om zijn titel op een positieve manier uit te dragen: "Ik heb nagedacht over waar ik de spreekwoordelijke zeepkist voor wil gebruiken, waar ik zo nu en dan op zal staan. Ik wil vooral aandacht vragen voor een aantal maatschappelijke thema's. Ik denk aan de aanwas van jonge constructeurs. Het is enorm belangrijk dat we jonge mensen enthousiast maken voor het vak. Zelf heb ik de mogelijkheid en het netwerk niet om die jonge mensen te bereiken. Ik heb er ook niet per se verstand van hoe je hen zou moeten moet overtuigen. Maar wat ik wel wil doen is huidige constructeurs aansporen om middelbarescholieren in hun privé-omgeving enthousiast te maken; kinderen, neven, nichten, op verjaardagen. Daarbij is goede informatie van belang. Ik heb gezocht naar plekken waarop die informatie te vinden is. Maar veel meer dan een algemene website als studiekeuze123.nl ben ik niet tegengekomen. VNconstructeurs heeft weliswaar het thema 'Constructeur voor de klas' en van KIVI vond ik een filmpje. Maar een centraal platform voor die leeftijdsgroep is er niet."

Gieskens: "Instroom is ook voor ons een belangrijk thema. Die vraag begint inderdaad bij de middelbare scholen, maar in die fase is de opgave veel breder. Het gaat erom jongeren enthousiast te maken voor techniek in het algemeen en bij voorkeur voor bouwkunde of civiele techniek. Maar wij zijn er ook wel achter dat dat voor een vereniging als VNconstructeurs

“Constructeurs van het Jaar zijn tot nu toe alleen maar mannen”

een te brede opgave is om alleen aan te pakken. Daarom willen we ons – in samenwerking met enkele andere partijen – meer richten op eerste- en tweedejaars studenten, voordat ze voor de keuze staan verder te gaan in constructies."

Diversiteit

Een ander onderwerp waar Veenendaal zich mee bezig wil houden is diversiteit. "Het aantal vrouwelijke constructeurs is erg laag, te laag in mijn ogen. Dat zie je al aan de Constructeur van het Jaar. Lonneke is pas het tweede vrouwelijke Talent van het Jaar en Constructeurs van het Jaar zijn tot nu toe alleen maar mannen. Ook in de jury zat dit jaar geen enkele vrouw. Je kunt het misschien niet afdwingen, maar wel constructeurscollega's erop attenderen dat ook hun vrouwelijke collega's in aanmerking komen om genomineerd te worden."

Gieskens herkent het probleem, maar benadrukt wel dat de spoeling dun is. Zo is het ook lastig om vrouwelijke kandidaten te vinden voor het bestuur van VNconstructeurs. "Gelukkig hebben we een aantal jaar Noortje de Geus als juryvoorzitter gehad (destijds Hoofd Ingenieursbureau Den Haag, red.), maar die ging helaas voor ons iets anders doen. Het goede nieuws is dat we met Lonneke volgend jaar in ieder geval weer minimaal één vrouw hebben!" →

EERDERE PRIJSWINNAARS

- 2023 Constructeur van het Jaar: Hans de Wit – TEC
Koploper Duurzaamheid: Niki Loonen – ABT
- 2021 Constructeur van het Jaar: Mathew Vola – Arup
Talent van het Jaar: Joris Hesselink – BAM
Oeuvreprijs: Walter Spangenberg – ABT
- 2020 Constructeur van het Jaar: Arjan Habraken – SIDstudio
Talent van het Jaar: Marijn Bruurs – Witteveen+Bos
- 2019 Talent van het Jaar: Patrick van Dodewaard – IMd
Talent van het Jaar: Koen van Doremaele – BAM
- 2018 Constructeur van het Jaar: Hubert Kuijpers – Pieters Bouwtechniek
Talent van het Jaar: Roy Crielaard – Arup
- 2017 Constructeur van het Jaar: Pim Peters – IMd
Aanstormend Talent: Steven Schoenmakers – Van Rossum Raadgevende Ingenieurs
- 2016 Constructeur van het Jaar: Jan Peeters – Fibercore Europe
Aanstormend Talent: Marloes van Loenhout – Ingenieursbureau gemeente Amsterdam
- 2015 Constructeur van het Jaar: Maurice Hermens – Royal Haskoning
Constructeur van het Jaar: Frank Kaalberg – Witteveen Bos
Aanstormend Talent: Frank Huijben – HZ University of Applied Sciences
- 2014 Constructeur van het Jaar: Johan Galjaard – ABT
- 2013 Constructeur van het Jaar: John Kraus – Royal HaskoningDHV
- 2012 Constructeur van het Jaar: László Vákár – Movares

Van links naar rechts:
Jacco Reusink,
Lonneke van Haalen en
Diederik Veenendaal.
Foto: René van den Burg

Constructeur van het jaar (1)

“Het is een zoektocht om de werk-privébalans gezond te houden”

Benieuwd naar de eerdere Constructeurs en Talenten van het Jaar? Lees dan ook de afleveringen uit deze serie van voorgaande jaren.

Balans werk-privé

Van Haalen zelf is het roerend eens met Veenendaal en loopt in haar werk vaak tegen de perceptie van een mannenwereld aan. “Nog steeds krijg ik verbaasde blikken als ze zien dat ik de constructeur ben. En hoe vaak wordt er bij ABT aan de telefoon niet gevraagd naar *meneer* Van Haalen. Het heeft veel met vooroordelen te maken. Ik betrap mezelf daar eerlijk gezegd ook op. Zo dacht ik dat de Dag van de Constructeur iets was voor grijze, oude mannen, maar ik was positief verrast over de diversiteit van het publiek. Het beeld in de sector moet echt veranderen.”

Van Haalen benadrukt dat er voor jonge vrouwen nog iets anders speelt: het moederschap. Ze is dit jaar bevallen van een tweede dochter. Daarom is ze extra verrast dat ze juist nu is verkozen tot talent van het jaar, “nota bene in het jaar dat ik het minst heb gewerkt! Maar ik snap natuurlijk dat het een waardering is voor mijn kennis en ontwikkeling de afgelopen jaren”.

Diederik Veenendaal was projectcoördinator gedurende de ontwerpfasen tot en met de vergunningsaanvraag van het experimentele research & innovation project NEST HiLo.
Foto: Roman Keller

Het afgelopen jaar was voor Van Haalen heel intensief. "Ik ben enthousiast over het werk, maar wil het thuis ook goed doen. Het is een zoektocht om de werk-privébalans gezond te houden. Het is heel gewoon dat constructeurs, en zeker raadgevend ingenieurs en directeurs, meer dan 40 uur per week werken. Dat gaat voor mij gewoon niet en dat wil ik nu ook niet. En dit geldt niet alleen voor mij. Steeds meer vaders nemen ouderschapsverlof of gaan parttime werken omdat ze de uitdagingen thuis samen willen rooien. Maar dat ik nu Talent van het Jaar ben geworden is voor mij wel de bevestiging dat nu ik mijn tijd moet verdelen, ik nog steeds impact kan maken."

Taal

Diversiteit heeft ook te maken met nationaliteit. Mensen klagen over de krapte op de arbeidsmarkt, maar buitenlandse constructeurs zijn relatief makkelijk te vinden. Daarbij kan het gebrek aan kennis van de Nederlandse

taal wel op gaan spelen. Van Haalen: "Sommetjes maken lukt prima, maar het opstellen van een rapport voor Bouw- en Woningtoezicht of het bijwonen van een vergadering is voor hen lastig. En die dingen horen ook bij ons vak. Zeker bij kleine opdrachtgevers hoef je er niet mee aan te komen dat je alleen Engels spreekt. Dus als je het in Nederland wilt redden, moet je ook de taal leren."

Veenendaal voegt toe dat ook integratie een uitdaging is: "Netwerken is moeilijk, ook op evenementen als de Dag van de Constructeur. Daardoor bestaat het risico dat ze op de achtergrond worden gehouden en de aansluiting in de sector missen. Zo ontstaan er twee werelden, een voor Nederlandstaligen en een voor niet-Nederlandstaligen. Dat masteropleidingen in het Engels zijn draagt daar aan bij. Oplossingen heb ik niet direct, maar ik vind het belangrijk dat er over dit onderwerp wordt gesproken. Dan komen de oplossingen uiteindelijk wel, daar ben ik van overtuigd. →

JURY OVER DIEDERIK VEENENDAAL

Diederik Veenendaal is CEO en constructeur bij Summum Engineering. Zijn passie voor het vak en zijn duurzame ambities vielen op bij de jury. Zijn duurzame ambities vormen het uitgangspunt van de positionering in de markt van zijn bureau, met een sterke focus op natuurlijke, biobased en circulaire materialen. Daarbij past hij op vernieuwende wijze innovatieve technieken toe zoals parametrisch ontwerpen, computational design en 3D-printing. Veenendaal, nog een relatief jonge constructeur, voldoet aan de belangrijke criteria om uitgeroepen te worden tot Constructeur van het Jaar. Hij draagt actief bij aan de zichtbaarheid en het belang van het constructeursvak en deelt zijn kennis veel via wetenschappelijke publicaties en online platforms. Daarnaast draagt hij actief bij aan de toekomst van het vak door regelmatig stagiaires op te leiden. "We hopen en verwachten dat hij nog lang mensen zal blijven inspireren", aldus de jury.

JURY OVER LONNEKE VAN HAALEN

De jury ziet Lonneke van Haalen (ABT) als de constructeur van de toekomst met uitstekende technische vaardigheden en een actieve bijdrage aan duurzaamheid. Ze heeft een belangrijke rol gespeeld in het realiseren van het eerste Paris Proof Rijksmonument van Neder-

land: de herontwikkeling van het nieuwe hoofdkantoor van dsm-firmenich in Maastricht. Doorslaggevend voor de jury was Van Haalens actieve bijdrage op het gebied van duurzaamheid en de MPG, binnen maar zeker ook buiten het eigen bureau, bijvoorbeeld als lid van de commissie Duurzaamheid van VNconstructeurs, de TC1 Duurzaamheid van Bouwen met Staal en door het geven van diverse lezingen. In projecten en projectteams zoekt ze actief de dialoog met andere disciplines vanuit de overtuiging dat dat leidt tot de mooiste projecten.

Ook vermeldenswaardig: Lonneke heeft vanaf 2018 tot 2024 deelgenomen aan de werkgroep voor de Cementrubriek Rekenen in de Praktijk, en zo haar expertise gedeeld met de sector.

OEUVREPRIJS 2024: JACO REUSINK

Dit jaar is er ook een oevreprijs is uitgereikt, en wel aan Jaco Reusink van het Ingenieursbureau gemeente Rotterdam. Reusink bouwde een indrukwekkende carrière op, waarbij bruggen en sluzen de rode draad vormen. Hij heeft gewerkt aan iconische projecten zoals de Erasmusbrug, de Haringvlietbrug en de HSL-brug bij Moerdijk. Hij heeft niet alleen bijgedragen aan het constructieve ontwerp, maar ook aan projectmanagement, schade-analyse en het upgraden en versterken van bestaande constructies.

Constructeur van het jaar (1)

“Voor niet-Nederlandstaligen bestaat het risico dat ze de aansluiting in de sector missen”

Waarom bijvoorbeeld geen taalcursussen aanbieden op universiteit, of lezingen geven in het Engels of tweetalig?”

Techniek

Het zijn vooral de zachtere thema's die in het gesprek aan de orde komen. Maar uiteraard zijn Veenendaal en Van Haalen in de praktijk vooral bezig met techniek. Daar komt geen verandering in nu ze Constructeur en Talent van het Jaar zijn. Maar ook in de techniek is er van alles in beweging en zijn er accenten te leggen. Een daarvan is materiaalgebruik. Het eerder besproken thema diversiteit geldt volgens van Haalen in feite ook voor het gebruik van materialen. “We moeten niet alleen denken in beton of staal. Met andere materialen is er een wereld te winnen.” Een van de belangrijkste onderwerpen waarmee Van Haalen zich in haar werk bezighoudt, is de duurzaamheid van constructies. “De aandacht daarvoor neemt gelukkig toe, maar het moet nog véél meer gaan leven. Bij constructeurs en ook bij opdrachtgevers. Het is onze taak hen daarbij mee te nemen en te zorgen dat ook zij er voldoende belang aan hechten.”

Lonneke van Haalen heeft een belangrijke rol gespeeld in het realiseren van het eerste Paris Proof Rijksmonument van Nederland: de herontwikkeling van het nieuwe hoofdkantoor van dsm-firmenich in Maastricht. Foto: Aron Nijs Fotografie / Abt

Veenendaal noemt als het om techniek gaat drie thema's waar hij zich als Constructeur van het Jaar op wil richten: schaalconstructies, 3D-printen en circulariteit. Hij denkt erover daar ook in *Cement* over te gaan publiceren. “Ik heb niet van alle drie evenveel verstand. Schaalconstructies weet ik het nodige van. Van 3D-printen weet ik iets minder en circulariteit van beton is niet echt mijn specialiteit. Maar omdat ik het een boeiend en belangrijk thema vind, wil ik erover in gesprek gaan met specialisten.”

Artikelenserie

De thema's die Veenendaal en Van Haalen benoemen zijn al met al heel divers. En als je kijkt naar het soort thema's mag het eigenlijk geen verassing heten dat ze zijn verkozen; de onderwerpen sluiten heel goed aan bij de criteria die de jury van de prijs hanteert: ze zijn maatschappelijke relevant, ze gaan over vernieuwende en aansprekende constructies en ze dagen bij aan de ontwikkeling van het vakgebied.

Zoals de laatste jaren gebruikelijk, volgt er de komende maanden in *Cement* een serie columns en artikelen van de Constructeur en de Talent van het Jaar. Duidelijk is dat er genoeg onderwerpen zijn om over te schrijven! ●